EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2015.5.13.
COM(2015) 273 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Szlovénia 2015. évi nemzeti reformprogramjáról,

amelyben véleményezi Szlovénia 2015. évi stabilitási programját

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Szlovénia 2015. évi nemzeti reformprogramjáról,

amelyben véleményezi Szlovénia 2015. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására[3],

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira[4],

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án elfogadta a Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a gazdaságpolitikák fokozott összehangolásán alapuló, a növekedést és a foglalkoztatást célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyeken intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy javuljanak Európa lehetőségei a fenntartható növekedés és a versenyképesség terén.

(2) A Tanács a Bizottság javaslatai alapján 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást

[1] HL L 209., 1997.8.2., 1. o.
[2] HL L 306., 2011.11.23., 25. o.
[3] COM(2015) 273.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

(2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot: ezek együttesen alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe ezeket az integrált iránymutatásokat.

(3) A Tanács 2014. július 8-án ajánlást fogadott el Szlovénia 2014. évi nemzeti reformprogramjáról, valamint véleményezte Szlovénia 2014. évi aktualizált stabilitási programját. A Bizottság 2014. november 28-án a 473/2013/EU rendeletnek[5] megfelelően kiadta Szlovénia 2015-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslatáról szóló véleményét[6].

(4) A Bizottság 2014. november 28-án elfogadta az éves növekedési jelentést[7], amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2015. évi európai szemeszterét. Szintén 2014. november 28-án a Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést[8], amelyben Szlovéniát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.

(5) Az Európai Tanács 2014. december 18-án meghatározta a beruházások fokozásához, a strukturális reformok felgyorsításához és a felelősségteljes, növekedésbarát költségvetési konszolidációhoz szükséges prioritásokat.

(6) A Bizottság 2015. február 26-án közzétette a Szlovéniára vonatkozó 2015. évi országjelentését[9]. Az országjelentésben a Bizottság megvizsgálta a 2014. július 8-án elfogadott országspecifikus ajánlások kapcsán Szlovénia által elért eredményeket. Szlovénia esetében az országjelentés tartalmazza az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálat eredményeit is. Vizsgálata alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Szlovéniában makrogazdasági egyensúlyhiányok tapasztalhatók, amelyek határozott szakpolitikai intézkedéseket és egyedi nyomon követést tesznek szükségessé. Megkezdődött az egyensúly helyreállítása, és a határozott szakpolitikai fellépéseknek, a javuló exportteljesítménynek és a kedvező növekedési feltételeknek köszönhetően a tavalyi évhez képest csökkent a kockázatok szintje, különös tekintettel a külső fenntarthatósággal kapcsolatos kockázatokra. Ezzel szemben a gyenge vállalatirányítás, az állami tulajdon nagy aránya, a magas vállalati adósságállomány és az államadósság növekedése kockázatot jelent a pénzügyi stabilitásra és a növekedésre nézve, ezért fokozott odafigyelést igényel. Mindezekre tekintettel az egyensúlyhiányok már nem tekintendők túlzottnak, azonban továbbra is szoros figyelmet érdemelnek.

(7) Szlovénia 2015. április 30-án benyújtotta 2015. évi nemzeti reformprogramját és 2015. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

(8) Szlovénia jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozik. A 2015. évi stabilitási programja alapján a kormány – a Tanács által kitűzött határidővel összhangban – 2015-re tervezi megvalósítani a túlzott hiány korrekcióját, és 2020-ban, azaz egy évvel a programidőszak után érné el a középtávú költségvetési célt, azaz a strukturális értelemben egyensúlyban lévő költségvetési pozíciót. A

[5] HL L 140., 2013.5.27., 11. o.
[6] C(2014) 8813 final.
[7] COM(2014) 902.
[8] COM(2014) 904.
[9] SWD(2015) 43 final/2.

kormány tervei szerint az államháztartási hiány 2015-ben fokozatosan a GDP 2,9 %-ára, majd 2019-re a GDP 0,9 %-ára csökken. A stabilitási program szerint az államadósság-ráta várhatóan 2015-ben a GDP 81,6 %-ának megfelelő értéken tetőzik, majd ezt követően csökkenésnek indul. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A Bizottság 2015. tavaszi előrejelzése alapján 2015-ben várhatóan megtörténik a túlzott hiány időben történő és tartós kiigazítása. Ugyanakkor a strukturális egyenleg és az eddig megtett diszkrecionális intézkedések alapján a költségvetési kiigazítás mértéke a tanácsi ajánlás alatt marad. Feltételezve a túlzott hiány tervek szerinti, időben történő kiigazítását, Szlovénia 2016-tól a Paktum prevenciós ágához tartozik majd. A 2016-tól kezdődő időszakra kitűzött hiánycélok elérését támogató intézkedések nincsenek kellőképpen kidolgozva. Ezért a Bizottság 2015. tavaszi előrejelzése fényében úgy tűnik, hogy 2016-ban fennáll a középtávú költségvetési cél eléréséhez vezető kiigazítástól való jelentős eltérés kockázata, és további intézkedésekre lesz szükség. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2015. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Szlovénia nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. A költségvetési szabályokat illetően a parlament 2013-ban jóváhagyta a strukturális értelemben kiegyensúlyozott/többletet felmutató költségvetési egyenlegre vonatkozó szabály kidolgozásához szükséges alkotmányos alap létrehozását. Ugyanakkor a szükséges végrehajtási jogszabály még nem került elfogadásra. Az államháztartási törvény felülvizsgálata várhatóan biztosítani fogja a szükséges jogszabályi alapot a költségvetési szabályozási törvénnyel összefüggő eljárási kérdések számára.

(9) Szlovénia lépéseket tett a nyugdíjrendszer középtávú fenntarthatóságára nehezedő nyomás feloldása érdekében, egyes alapvető paramétereket azonban még ki kell igazítani ahhoz, hogy biztosítani lehessen a rendszer 2020 utáni fenntarthatóságát. A 2013. évi nyugdíjreformnak pozitív hatása volt, és várhatóan 2015 júniusában elfogadják a demográfiai alap létrehozásáról szóló jogi aktust. Mindamellett a nyugdíjak hosszú távú fenntarthatóságának biztosításához még további reformokra lesz szükség. A tartós ápolás-gondozás reformja terén nem történt előrelépés. 2013 végén a kormány elfogadta a tartós ápolás-gondozás reformjának tervét, azonban a reformot végrehajtó jogszabályok elfogadását 2015 végére halasztotta, mert előtte egy sor egyéb döntést kíván meghozni az egészségbiztosítási reformról, többek között az egészségügy és a tartós ápolás-gondozás átfogó finanszírozását biztosító források kérdéséről. A tartós ápolással-gondozással összefüggő, az elöregedéshez kapcsolódó kiadásokat úgy lehet visszafogni, ha a juttatásokat a leginkább rászorulókra irányítják, és az intézményi ápolás helyett az otthoni ápolást helyezik előtérbe.

(10) A 2015 januárjában megkötött szociális megállapodás úgy rendelkezik, hogy az állami szektorbeli munkabérek a magánszférabeli munkabéreknél lassúbb ütemben növekednek. A megállapodás nem rendelkezik a minimálbérek összetételéről és indexálásáról. A minimálbérek a közelmúltban csak korlátozott mértékben – bár az átlagbérekhez képest viszonylag gyorsabban – emelkedtek. A 2013. évi munkaerő-piaci reform értékelése szerint csökkennek a munkaerő-piaci korlátok, azonban továbbra is strukturális problémák tapasztalhatók a tartós munkanélküliség, valamint a kevésbé képzett és idősebb munkavállalók alacsonyabb foglalkoztatási rátája tekintetében. Szlovénia lépéseket tett a strukturális munkaerőhiány kezelése érdekében, és 2020-ig még számos további intézkedést tervez.

(11) A banki ágazat stabilizációját tovább erősítette az Abanka és a Banka Celje 2014. évi feltőkésítése. 2015 januárjában véglegesítették és benyújtották a Miniszterelnöki Hivatalnak a bankokra vonatkozó átfogó cselekvési tervet. A szlovén központi bank gondoskodott a 2013. évi eszközminőség-vizsgálatban feltárt hiányosságok nyomon követéséről, és 2015 első negyedévétől ismét megkezdi a helyszíni vizsgálatokat annak ellenőrzésére, hogy a bankok végrehajtották-e az ajánlásokat. A legnagyobb bankok átszervezték és megerősítették kintlevőség-kezelési és szerkezetátalakítási egységeiket. Mindamellett a banki ágazat egészségének helyreállításához elengedhetetlen a hosszú távú jövedelmezőség javítása és a vállalati szférának nyújtott, rosszul teljesítő kölcsönök volumenének csökkentése. Kialakították a vállalatok szerkezetátalakítására vonatkozó alaptervet, és létrehoztak egy központi vállalati szerkezetátalakítási munkacsoportot. A vállalati szektor adósságállományának további csökkentése – többek között a banki eszközkezelő társaság révén és az új fizetésképtelenségi jogszabályok teljes körű alkalmazásával – elősegítené a magánberuházások fellendítésének kedvező feltételek helyreállítását. A bankok hitelezési tevékenysége továbbra is csökken, ami főként a kkv-kat érinti. A banki ágazat közelmúltbeli feltőkésítésének eredményei várhatóan csak 2016-ban mutatkoznak majd meg teljes mértékben. A korlátozott banki hitelezés és a magas kamatlábak megviselik a kkv-k finanszírozási kapacitását. Noha az elutasított hitelkérelmek aránya csökkent az elmúlt hat évben, nagymértékben nőtt – sőt európai szinten a legmagasabbak közé került – azoknak a kkv-knak a száma, amelyek arról számoltak be, hogy a bankok egyre kevésbé hajlandóak a hitelnyújtásra.

(12) A privatizációs program késedelmekkel ugyan, de halad az útján. Folyamatban van az öt legnagyobb állami tulajdonú bank szerkezetátalakítása és két kisebb belföldi bank felszámolása. Az állami vagyoni eszközök igazgatásáért és privatizációjáért felelős szlovén állami vagyonkezelő szerv már teljes körűen működik. A szlovén parlamentnek még jóvá kell hagynia a vagyonkezelési stratégia tervezetét, és várhatóan ezután fogják nyilvánosságra hozni egy sor célzottan kiválasztott állami tulajdonú vagyoni eszköz privatizációs ütemtervét. A szlovén állami vagyonkezelő 2014 decemberében új vállalatirányítási kódexet fogadott el, és 2015. januárban kineveztek egy megfelelési vezetőt.

(13) Bár a korábbinál lassúbb ütemben, de 2014-ben is tovább javult a bíróságok hatékonysága. Míg sikerült némi eredményt elérni a polgári és kereskedelmi peres ügyekre – többek között a fizetésképtelenségi ügyekre – irányuló elsőfokú bírósági eljárások időtartamának csökkentése terén, továbbra is hosszú ideig tartanak az eljárások, és jelentős az ügyhátralék.

(14) Szlovéniában a kevéssé támogató üzleti környezet kulcsszerepet játszik abban, hogy a szlovéniai vállalkozások esetében még mindig alacsony a beruházási szint, a számos és gyakran változó jogszabály pedig még tovább nehezíti a vállalkozások működtetését és a helyi szabályoknak való megfelelést. A szabályozott szakmák száma 323-ról 242-re csökkent, de még így is magas. Az egységes dokumentumban előírt, az adminisztratív terhek csökkentését célzó intézkedéseknek mintegy 25 %-át hajtották végre. Szlovénia megfelelő költségvetési autonómiát biztosított a versenyhivatal számára, és kellő mértékűre növelte annak intézményi függetlenségét.

(15) Az új kormány megerősítette a korrupció elleni küzdelem melletti elkötelezettségét, és 2015. januárban elfogadott egy 11 többéves intézkedésből álló új kétéves programot. Némi előrelépés történt az átláthatóság és az elszámoltathatóság terén, és megkezdődött az állami szektor átfogó reformjának előkészítése. Nem történt

azonban előrelépés a teljesítményértékelési jelentések és a minőségellenőrzési eljárások terén.

(16) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte Szlovénia gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és azt közzétette a 2015. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Szlovéniának címzett ajánlások nyomán hozott intézkedéseket. Figyelembe vette nemcsak a programoknak Szlovénia fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni. Az alábbi 1–4. ajánlás tükrözi az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat.

(17) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Szlovénia nemzeti reformprogramját és stabilitási programját. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1–4. ajánlás tükrözi.

(18) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elkészítette az euróövezet egészének gazdaságpolitikájára vonatkozó elemzését is. Ezen elemzés alapján a Tanács külön ajánlásokat adott ki azon tagállamok számára, amelyek pénzneme az euró. Szlovéniának az említett ajánlások teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról is gondoskodnia kell,

AJÁNLJA, hogy Szlovénia 2015–2016-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2015 folyamán biztosítsa a túlzott hiány tartós korrekcióját, valamint a középtávú költségvetési cél elérése érdekében 2016-ban hajtson végre a GDP 0,6 %-ának megfelelő mértékű költségvetési kiigazítást. Fogadja el a költségvetési szabályozási törvényt, és vizsgálja felül az államháztartási törvényt. Tegyen lépéseket a nyugdíjrendszer hosszú távú reformjának megvalósítása érdekében. 2015 végére fogadja el az egészségügy és a tartós ápolás-gondozás reformját.

2. Az aktív keresők szegénységi rátája, a munkahelyteremtés és a versenyképesség fényében – a szociális partnerekkel konzultálva és a nemzeti gyakorlatnak megfelelően – vizsgálja felül a minimálbér megállapításának mechanizmusát, különös tekintettel a szociális juttatások szerepére. Javítsa az alacsony képzettségű és az idősebb munkavállalók foglalkoztathatóságát. Tegyen intézkedéseket a tartós munkanélküliség kezelése érdekében, és biztosítson megfelelő ösztönzőket a munkában töltött életszakasz meghosszabbítására.

3. Konkrét célszámok bevezetésével csökkentse a nemteljesítő hitelek szintjét. Javítsa a bankok hitelkockázat-ellenőrzési kapacitását. Folytassa a vállalati szerkezetátalakításokat, és a banki eszközkezelő társaságon belül tartsa fenn a szilárd vállalatirányítást. Tegyen intézkedéseket a kkv-k és a mikrovállalkozások finanszírozáshoz jutásának javítása érdekében. Fogadja el a szlovén állami vagyonkezelő szerv stratégiáját, amely egyértelmű rendszer szerint osztályozza a vagyoni eszközöket, valamint hajtson végre éves eszközgazdálkodási tervet, és alkalmazzon teljesítménykritériumokat.

4. Biztosítsa, hogy a polgári igazságszolgáltatás hatékonyságának javítását célzó reformok elősegítsék az eljárások lerövidítését.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök